

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مدیریت آموزشی

بازنگری شده مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۶ دانشگاه فردوسی مشهد

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی
بازنگری شده توسط دانشگاه فردوسی مشهد

- ۱- به استناد آیین نامه و اگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی براساس نامه شماره ۱۳۷۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۱ دانشگاه فردوسی مشهد دریافت شد.
- ۲- برنامه درسی مذکور در سه فصل: مشخصات کلی، جدول واحد های درسی و سرفصل دروس تنظیم شده و برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند، برای اجرا ابلاغ می شود.
- ۳- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن نیازمند بازنگری می باشد.

عبدالرحیم نوہابراهیم
فرزند

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

رشته: مدیریت آموزشی

دوره: کارشناسی ارشد

دانشکده: علوم تربیتی و روان‌شناسی

عضوی جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۶ شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه شماره ۲۱/۲۳۸۰۴ وزارت علوم تحقیقات و فناوری در حصول تغییرات اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاه های دارای شرایط مبینه توسط اعضا هیات علمی دانشگاه علوم تربیتی و روان‌شناسی تدوین شده و در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۶ شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه به تصویب رسیده است.

تصویب شورای برنامه ریزی دانشگاه فردوسی مشهد

رشته: مدیریت آموزشی

دوره: کارشناسی ارشد

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد که توسط اعضای هیات علمی گروه آموزشی علوم تربیتی تدوین شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
- هر نوع تغییر در برنامه درسی مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه پرسد.

مرتضی کرمی

مسئول کمیته تخصصی برنامه درسی دانشگاه

محمد رضا هاشمی

معاون آموزشی دانشگاه

محمد کافی
رئیس دانشگاه

معاونت آموزشی

شورای برنامه‌ریزی درسی

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مدیریت آموزشی

دانشگاه فردوسی مشهد

فصل اول

مشخصات کلی

تعريف رشته:

مدیریت آموزشی به عنوان یک رشته کاربردی معطوف به بهبود کیفیت و هدایت برنامه‌های آموزش و یادگیری جهت ارتقای اثربخشی عملکرد نظام آموزشی کشور می‌باشد. شواهد و تحولات علمی مدیریت آموزشی حاکمی از تغییر اساسی در رویکرد این رشته به عملکرد نظام‌های آموزشی با تمرکز بر دو عنصر کلیدی «رهبری آموزشی» و «سیاست‌گذاری» است؛ بنابراین، «نظریه، سیاست و عمل» و روابط میان آنها، ساختار و محتوای این رشته را شکل می‌دهند.

هدف رشته:

- شناخت نظام آموزشی، ساختار، اهداف و عناصر درونی و بیرونی آن؛
- ایجاد قدرت تجزیه و تحلیل، قضاؤت و نقد سیاست‌های آموزشی و تصمیم‌گیری درباره مسائل سازمان‌های آموزشی؛
- تربیت رهبر و مدیر آموزشی توانمند و مؤثر برای سازمان‌های آموزشی؛
- درک مسئولیت‌های حرفه‌ای و توانایی به کارگیری اصول اخلاقی در رهبری سازمان‌های آموزشی؛
- بررسی و نقد نظریه و شکاف بین نظریه و عمل در رهبری و مدیریت آموزشی؛
- تقویت پژوهشگری و استفاده مؤثر از شواهد پژوهشی در مواجهه با مسائل و مشکلات حرفه‌ای مدیران آموزشی.

ضرورت و اهمیت رشته:

- توسعه بینان‌های نظری دانش رهبری و مدیریت آموزشی در سطح ملی و بین‌المللی؛
- بهبود مستمر کیفیت آموزش و یادگیری در محیط‌های آموزشی؛
- پاسخ به نیازهای جامعه در تربیت رهبران و مدیران آموزشی شایسته؛
- گسترش فعالیت‌های تحقیقاتی و بررسی مسائل اساسی و واقعی نظام آموزشی؛
- ضرورت تغییر و تحول سیاست‌های کلان آموزشی به اقتضای شرایط و تحولات ملی و بین‌المللی.

نقش، توانایی و شایستگی دانش آموختگان:

- شایستگی عهده‌دار شدن مسئولیت رهبری و مدیریت آموزشی در سطوح مختلف آموزش و پرورش؛
- توانایی کاربرد روش‌های مختلف پژوهش در مطالعات رهبری و مدیریت آموزشی؛
- استفاده از اطلاعات و شواهد پژوهشی به عنوان بخشی از فرایند یادگیری سازمانی؛
- توسعه مهارت‌های تجزیه و تحلیل، واکاوی و نقد سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی؛

تجزیه و تحلیل و مفهوم سازی پدیده های سازمانی از منظر نظریه های مختلف رهبری و مدیریت آموزشی؛
در ک ادبیات رهبری آموزشی به ویژه رهبری در جریان یاددهی - یادگیری؛
فهم و در ک آگاهانه و انتقادی از سیستم رهبری و مدیریت در سازمان های آموزشی؛
در ک ماهیت بین رشته ای رهبری و مدیریت آموزشی و تحلیل ارتباط آن با حوزه های دیگر مانند روانشناسی،
جامعه شناسی، فلسفه تعلیم و تربیت، مدیریت، سیاست، حقوق و اقتصاد؛
ایفای نقش به عنوان یک عامل مؤثر تغییر و تحول در عملکرد ضعیف سازمان های آموزشی و بهبود مستمر آن؛
کسب نگرش عمیق نسبت به آموزش و یادگیری و رهبری مؤثر آن؛
توانایی بررسی فرآیندهای تصمیم گیری و تجزیه و تحلیل سیاست های آموزشی و اجتماعی؛
تعامل با ذی نفعان آموزش و پرورش و تقویت مشارکت اجتماعی؛
آمادگی برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر در جهت تأمین کادر علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی؛
علاقه مندی و دغدغه مند شدن نسبت به سیاست های آموزش و پرورش و چالش های آن.

طول دوره و شکل نظام:

دوره کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی به صورت نایپوسته ارائه می شود. شکل نظام به صورت ترمی - واحدی و به شیوه آموزشی - پژوهشی است. در این نظام دروس طی یک نیمسال شامل ۱۶ هفته آموزشی و ۲ هفته امتحان پایانی ارائه می شوند. طول دوره کارشناسی ارشد ۲ و حداقل ۳ سال می باشد.

تعداد و نوع واحد ها درسی:

دوره کارشناسی ارشد بر حسب رشته تحصیلی حداقل ۲۸ و حداقل ۳۲ واحد خواهد بود. در این دوره حداقل دروس جبرانی ۱۲ واحد می باشند که در ابتدای دوره قبل از دروس اصلی ارائه می شود.

تعداد کل واحد های دوره کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی ۳۲ واحد به شرح زیر می باشد.
دروس تخصصی: ۱۲ واحد
دروس اختیاری: ۱۶ واحد

پایان نامه: ۴ واحد

شرایط و ضوابط ورود به دوره:

دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و نایپوسته مورد تائید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
دغدغه مند و مستولیت پذیر نسبت به بهبود عملکرد یادگیری در سازمان های آموزشی کشور؛

فصل دوم:

واحدهای درسی و جداول دروس

جدول ۱- دروس جبرانی

پیش‌نیاز / هم‌نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مکتب‌های فلسفی و نظریه‌های تربیتی	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	سازمان و قوانین آموزش و پرورش	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	آموزش و پرورش تطبیقی	۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مبانی و اصول مدیریت آموزشی	۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	اقتصاد تعلیم و تربیت	۵
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مبانی و اصول برنامه‌ریزی آموزشی	۶
-	۱۹۲	-	۱۹۲	۱۲	-	۱۲	جمع کل	

جدول ۲- دروس تخصصی

پیش‌نیاز / هم‌نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۴۸	-	۴۸	۳	-	۳	نظریه‌های رهبری آموزشی	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	فلسفه رهبری آموزشی	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	رهبری یادگیری	۳
-	۴۸	-	۴۸	۳	-	۳	سیاست‌گذاری آموزشی	۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تغییر و نوآوری آموزشی	۵
-	۱۹۲	-	۱۹۲	۱۲	-	۱۱	جمع کل	

جدول ۳- دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد						پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعت		
		جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		جمع	عملی	نظری
۱	رفتار سازمانی در سازمان‌های آموزشی	۲	-	۲	۲	-	۲	-	۳۲	-	۳۲
۲	روش‌های پژوهش	۲	۱	۲	۳	۱	۲	آمار استباطی	۴۸	۱۶	۳۲
۳	جهنمهای حقوقی مدیریت آموزشی	۲	-	۲	۲	-	۲	-	۳۲	-	۳۲
۴	اخلاق حرفه‌ای رهبران آموزشی	۲	-	۲	۲	-	۲	-	۳۲	-	۳۲
۵	رهبری مدرسه خودگردان	۲	-	۲	۲	-	۲	-	۳۲	-	۳۲
۶	آمار استباطی	۲	-	۲	۲	-	۲	-	۳۲	-	۳۲
۷	مدیریت دانایی در سازمان‌های آموزشی	۲	-	۲	۲	-	۲	-	۳۲	-	۳۲
۸	هوشمندسازی در سازمان‌های آموزشی	۲	-	۲	۲	-	۲	-	۳۲	-	۳۲
۹	ارزشیابی برنامه‌های آموزشی	۲	-	۲	۲	-	۲	-	۳۲	-	۳۲
۱۱	سینتار	۲	-	۲	۲	-	۲	-	۳۲	-	۳۲
	جمع کل	۲۰	۱	۲۱	۲۱	۱	۲۰	۳۲۰	۱۶	۳۳۶	-

فصل سوم:

سرفصل دروس

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): نظریه‌های رهبری آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Theories of Educational Leadership

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: تخصصی

تعداد ساعت: ۴۸

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۳

اهداف کلی درس:

ارتقای سطح دانش و آگاهی دانشجو درباره سیر تحول نظریه‌های رهبری و مدیریت آموزشی و پارادایم‌های حاکم بر فرایند تولید این دانش و نقد و بررسی جنبه‌ها و زمینه‌های کاربرد آن در سازمان‌های آموزشی و نیز جهت‌گیری‌های جدید دانش رهبری آموزشی

اهداف ویژه درس:

- سلسله‌مراتب معرفت را با تأکید بر روابط بین فلسفه، پارادایم، نظریه می‌شناسد.
- انواع پارادایم‌های حاکم بر فضای نظریه‌پردازی در رهبری و مدیریت آموزشی را می‌داند.
- نظریه‌های سازمانی متأثر از پارادایم‌های فلسفی و آثار آن در رهبری و مدیریت آموزشی را تشخیص می‌دهد.
- خاستگاه رهبری و مدیریت آموزشی و سیر تحولات تاریخی آن را می‌داند.
- اثربخشی‌ترین نظریه‌های رهبری و مدیریت آموزشی متأثر پارادایم‌های مختلف در حوزه علوم اجتماعی را می‌شناسد.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی درک ضرورت نظریه و رابطه آن با عمل در فرایند بهبود عملکرد سازمان آموزشی
- شناخت قلمرو رهبری و مدیریت آموزشی و حوزه‌های فرعی آن
- تقویت نگاه میان‌رشته‌ای و کاربردی حوزه مطالعه رهبری و مدیریت آموزشی
- نگرش مثبت نسبت به توسعه دانش نظری رهبری و مدیریت آموزشی
- ترسیم چشم‌انداز و جهت‌گیری‌های جدید رهبری و مدیریت آموزشی

سرفصل درس:

- تئوری، تحقیق و عمل
- شکاف نظریه و عمل

۷ مفهوم پارادایم و انواع پارادایم‌های حاکم بر تفکر مدیریت سازمان (کارکردگرایی، تفسیری، ساختارگرایی و انسان‌گرایی بنیادی)

- نظریه‌های سازمان و مدیریت از تجددگرایی تا پساتجددگرایی با تأکید بر سازمان و مدیریت آموزشی
- طبقه‌بندی نظریه‌ها از دیدگاه صاحب‌نظران مختلف (سیستم‌های حقوقی، حقیقی و باز)
- نقد و بررسی مبانی فلسفی نظریه‌های سازمان
- جنبش نظریه در رهبری و مدیریت آموزشی و تحولات قبل و بعد از جنبش تاکنون
- بررسی دیدگاه‌های صاحب‌نظران رهبری آموزشی و جهت‌گیری‌های جدید این حوزه

روش یاددهی - یادگیری:

تلخیقی از روش سخنرانی، پرسش و پاسخ، مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس به ویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات موردنظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ازدشیابی مستمر
-	نوشتاری:٪۴۰	۲۰٪	۴۰٪
	عملکردی: -		

تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

منابع اصلی:

بوش، نوی (۱۳۹۱). تئوری‌های رهبری و مدیریت آموزشی. ترجمه محمد حسنه، مریم سامری، نرگس سکوتی. انتشارات دانشگاه ارومیه

میرزاei اهرنجانی، حسن (۱۳۸۵). مبانی فلسفی تئوری سازمان. تهران: سمت.

کوهن، توماس (۱۳۶۹). ساختار انقلاب‌های علمی. ترجمه احمد آرام، تهران: سروش.

اسکات، ریچارد (۱۳۸۸). سازمان‌ها: سیستم‌های حقوقی، حقیقی و باز. ترجمه محمدرضا بهرنگی نشر کمال تریت.

مورگان، گارت؛ بارل، گیسن (۱۳۸۶). نظریه‌های کلان جامعه‌شناسی و تجزیه و تحلیل سازمان: عناصر جامعه‌شناسی حیات سازمانی. تهران: سمت

رحمان سرشت، حسین (۱۳۸۶). تئوری‌های سازمان و مدیریت از تجدیدگرایی تا پساتجدیدگرایی. تهران: نشر دوران.

Hare, D. (1996). Theory development in educational administration from 1947 to 1995. Dissertation submitted to the faculty of the Virginia Polytechnic Institute and State University.

Donmoyer, R., & Imber, M. (1995). The knowledge base in educational administration: Multiple perspectives. SUNY Press.

منابع فرعی:

Gunter, H. M. (2012). The field of educational administration in England. *British journal of educational studies*, 60(4), 337-356.

Heck, R., & Hallinger, P. (2005). The study of educational leadership and management: Where does the field stand today? *Educational Management, Administration & Leadership*, 33(2), 229-244.

Hoy, W. K. (1978). Scientific research in educational administration. *Educational Administration Quarterly*, 14(3), 1-12.

Hoy, W. K. (1996). Science and theory in the practice of educational administration: A pragmatic perspective. *Educational Administration Quarterly*, 32(3), 366-378.

Maxcy, S. J. (2005). Theory development in educational administration. *Retrieved December*, 26, 2005.

Maxcy, S. J. (2005). Theory development in educational administration. *Retrieved December*, 26, 2005.

Oplatka, I. (2009). The field of educational administration: A historical overview of scholarly attempts to recognize epistemological identities, meanings and boundaries from the 1960s onwards. *Journal of Educational Administration*, 47(1), 8-35.

Özdemir, M. (2011). Educational Administration: A Science at the Intersection of Public Administration and Business Administration. *AMME İDARESİ DERGİSİ*, 44(2), 29-42.

Paige, R. M., & Mestenhauser, J. A. (1999). Internationalizing educational administration. *Educational Administration Quarterly*, 35, 500-517.

Papa, R. (2009). The discipline of education administration: Crediting the past. *Educational leadership and administration*, 2, 153.

Rowan, B. (1995). Learning, teaching, and educational administration: Toward a research agenda. *Educational administration quarterly*, 31(3), 344-354.

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

ERIC - Education Resources Information Center

Educational Administration Quarterly

Administrative Science Quarterly

Leadership Quarterly

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): فلسفه رهبری آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Philosophy of Educational Leadership

عنوان پیش‌نیاز:

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: تخصصی

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

آشنایی با ذهنیت فلسفی در رهبری و مدیریت آموزشی و شناخت اندیشه‌های فلسفی و مبانی نظری تئوری‌های مدیریت در سازمان‌های آموزشی ایران

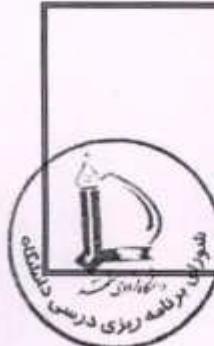
اهداف ویژه درس:

- ذهنیت فلسفی و ابعاد تفکر فلسفی را می‌شناسد و کاربرد آن در رهبری و مدیریت آموزشی را می‌داند.
- رابطه فلسفه را با رهبری و مدیریت آموزشی می‌شناسد.
- با مکاتب فلسفی برای رهبری و مدیریت آموزشی آشنا می‌شود.
- به درک مبانی فلسفی تئوری‌های مدیریت و رهبری نائل می‌آید و قادر به تحلیل و نقد آن‌ها می‌شود.
- با مکاتب و اندیشه‌های فلسفی و نقش آن‌ها در شکل‌گیری مبنای فکری نظریه‌های سازمان و مدیریت آشنا می‌شود.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- درک و تفکر فلسفی و نسبت آن با موضع‌ها و مسائل رهبری و مدیریت در سازمان‌های آموزشی
- پیوند زدن بنیادهای فلسفی که علم مدیریت آموزشی بر اساس آن شکل گرفته است با دانش این رشته
- درک اندیشه‌های فلسفی در زمینه رهبری و مدیریت مبتنی
- شناسایی و تحلیل مبانی فلسفی الگوهای مناسب رهبری در سازمان‌های آموزشی

سرفصل درس:

-
-
- مبانی هستی شناختی، معرفت شناختی و ارزش شناختی رهبری و مدیریت آموزشی
  - مرور تاریخ علم مدیریت و یافتن سرچشمه‌های معرفتی آن
  - رهبری و مدیریت آموزشی در مکاتب مختلف فلسفی
  - مبانی فلسفی قدرت و رابطه آن با رهبری و مدیریت آموزشی

- مبانی جامعه‌شناسی معرفت در مدیریت آموزشی
- نقد روند و دستاوردهای علمی رهبری و مدیریت آموزشی و کاربردهای آن برای آموزش مدیریت آموزشی در ایران

روش یاددهی - یادگیری:

تلفیقی از روش سخنرانی، پرسش و پاسخ، مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس بهویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات مورد نظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	نوشتاری: ۵۰٪	۲۰٪	۳۰٪
	عملکردی: -		

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

میرکمالی، سید محمد (۱۳۹۲). فلسفه مدیریت. تهران: انتشارات یسطرون.

آهنچیان، محمدرضا (۱۳۹۷). پایان‌نامه: فروپاشی روایت‌های مدیریت در دوران مدرن، چاپ دوم. تهران: نشر نی.

میرزاei اهرنجانی، حسن (۱۳۹۷). سازمان‌ها: سیستم‌های عقلابی، طبیعی و باز؛ تهران: سمت.

میرزاei اهرنجانی، حسن (۱۳۹۷). مبانی فلسفی تئوری سازمان؛ تهران: سمت.

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): رهبری یادگیری

عنوان درس (انگلیسی): Learning Leadership

عنوان پیش‌نیاز:

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: تخصصی

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

شناخت مقاهم، نظریه‌ها و الگوهای مختلف رهبری، رهبری آموزشی و رهبری یادگیری و نیز تحلیل پیوندهای رهبری و یادگیری و مفهوم پردازی آن در اجتماعات یادگیرنده و حرفه‌ای

اهداف ویژه درس:

- ماهیت رهبری، رویکردها و نظریه‌های مختلف رهبری در سازمان آموزشی را می‌شناسد.
- رهبری آموزشی و الگوهای ناظر به آن را از الگوهای مشابه تمیز می‌دهد.
- تسبیت رهبری با آموزش و یادگیری را می‌داند و رهبری آموزشی و رهبری یادگیری را مفهوم‌سازی می‌کند.
- شرایط و عوامل مؤثر در پیشبرد و بهبود آموزش و یادگیری در مدرسه را می‌شناسد.
- اصول و فرایند رهبری در یک مدرسه یادگیرنده را می‌داند و با الگوهای توسعه حرفه‌ای و یادگیری حرفه‌ای آشناست.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی درک چیزی، چرایی و چگونگی رهبری در مدرسه و سایر سازمان‌های آموزشی
- توانایی تبیین نسبت میان رهبری و یادگیری
- تحلیل الگوهای رهبری آموزشی در بهبود و ارتقای سطح کیفیت آموزش و یادگیری
- الگوسازی مسیر توسعه حرفه‌ای رهبران و منابع انسانی سازمان آموزشی

سرفصل درس:

- مفهوم و ماهیت رهبری در سازمان‌های آموزشی
- مفهوم و ابعاد رهبری آموزشی
- مرور انواع الگوهای رهبری تحولی، رهبری توزیعی و رهبری آموزشی
- چرخش از رهبری آموزشی به رهبری یادگیری

- نسبت رهبری و یادگیری
- مفهوم شناسی رهبری یادگیری / رهبری برای یادگیری
- رهبری در اجتماعات یادگیری حرفه‌ای
- الگوی سازمان آموزشی یادگیرنده
- توسعه حرفه‌ای و یادگیری حرفه‌ای در مدرسه

روش یاددهی - یادگیری:

تلخیقی از روش سخنرانی، مورد کاوی مشارکت فردی و گروهی در بحث‌های کلاس به‌ویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات موردنظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پژوهش
% ۴۰	% ۲۰	نوشtarی: % ۴۰ عملکردی: -	-

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

منابع اصلی:

خاکی، غلامرضا (۱۳۸۶). همایی؛ شیوه رهبری سازمان‌های ایرانی. تهران: معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی - دفتر گسترش تولید علم

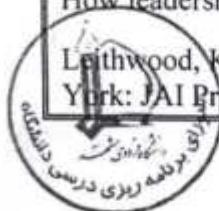
سنچ، پیتر (۱۳۸۵). پنجین فرمان: خلق سازمان یادگیرنده. ترجمه محمد روشن، حافظ کمال هدایت و مجتبی سلیمانی‌ها. تهران: سازمان مدیریت صنعتی.

مارکوارت، مایکل (۱۳۸۵). ایجاد سازمان یادگیرنده: توسعه عناصر پنج گانه برای یادگیری سازمانی. ترجمه محمدرضا زالی. تهران: دانشگاه تهران، مرکز کارآفرینی.

Yukl, G. (2013). Leadership in Organizations (8th edition). New York: Prentice Hall.

Leithwood, K., Seashore Louis, K., Anderson, S., & Wahlstrom, K. (2004). Review of research: How leadership influences student learning. The Wallace Foundation

Leithwood, K., & Seashore Louis, K. (2002). *Understanding schools as intelligent systems*. New York: JAI Press.

Caldwell, R. (2012). Leadership and learning: A critical reexamination of Senge's learning organization. *Systemic Practice and Action Research*, 25(1), 39-55.

منابع فرعی:

- Leithwood, K., Louis, K. S., Anderson, S. & Wahlstrom, K. (2004). Review of research: How leadership influences student learning. Wallace Foundation. Downloaded from <http://www.wallacefoundation.org/NR/rdonlyres/E3BCCFA5-A88B-45D3-8E27-B973732283C9/0/ReviewofResearchLearningFromLeadership.pdf> on December 19, 2007.
- Leithwood, K., & Louis, K.S. (1998). Organizational learning in schools. Lisse, Netherlands: Swets & Zeitlinger.
- Eastern, L. B. (June 2008). From professional development to professional learning. *Phi Delta Kappan*, 755-760.
- Knight, P. (2002). A systemic approach to professional development: learning as practice. *Teaching and teacher education*, 18(3), 229-241.

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

Learning Organization
Leadership Quarterly
Educational Administration Quarterly

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): سیاست‌گذاری آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Policy Making in Education

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: تخصصی

تعداد ساعت: ۴۸

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۳

اهداف کلی درس:

آشنایی با مفهوم سیاست، سیاست‌گذاری و نظام‌های آموزشی کشور و نیز تحلیل اثرات سیاست‌گذاری بر برنامه‌ها و استراتژی‌های نظام‌های آموزشی در سطوح مختلف

اهداف ویژه درس:

- مفهوم سیاست و تفاوت آن با استراتژی و برنامه را می‌داند.
- اثرات استناد بالادستی در سیاست‌گذاری را شناسایی و تحلیل می‌کند.
- نظام‌های آموزشی و استناد بالادستی آن را می‌شناسد.
- اهمیت نظام‌های آموزشی و جایگاه سیاست‌های آن در برنامه‌های توسعه را تبیین می‌کند.
- روش‌ها و فرآیندهای سیاست‌گذاری در نظام‌های آموزشی را می‌داند.
- جایگاه و نقش رهبران آموزشی در ایجاد و اجرای سیاست‌های آموزشی را تحلیل و تفسیر می‌کند.

توافقی و شایستگی‌هایی که درس بروزش می‌دهد:

- نگر کل نگر و میستمی
- قدرت تحلیل استناد بالادستی کشور
- قدرت تحلیل برنامه‌ها و استراتژی‌های آموزشی بر اساس سیاست‌ها
- توان نقش‌آفرینی در ایجاد و اجرای سیاست‌ها
- تسلط به روش‌ها و فرآیندهای سیاست‌گذاری در نظام‌های آموزشی

سرفصل درس:

- توسعه، رشد و آموزش و پرورش
- سیاست، استراتژی و برنامه

- مبانی و اصول سیاست‌گذاری
- انواع نظام و زیر نظام‌های آموزشی
- اهداف نظام‌های آموزشی و اثر آن بر سیاست‌گذاری
- رویکردها، الگوها و روش‌های سیاست‌گذاری در نظام‌های آموزشی
- نهادهای مؤثر بین‌المللی و ملی در سیاست‌گذاری نظام آموزشی
- استناد بالادستی نظام سیاسی و آموزشی کشور
- تحلیل سیاست‌های آموزشی در برنامه‌های توسعه ایران
- روند تغییر و تحول سیاست‌های حاکم بر نظام آموزشی کشور

روش یاددهی - یادگیری:

تلقیقی از روش سخنرانی، پرسش و پاسخ، مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس به‌ویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات موردنظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	نوشتاری:٪۴۰	٪۲۰	٪۴۰
	عملکردی: -		

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

منابع اصلی:

- سیادت، سید علی؛ نوروزی، رضا علی؛ نادری، ناهید (۱۳۹۳). سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش. نشر آموخته - یار مانا.
- وادی حداد و تری دمسکی (۱۳۸۸). فرایند برنامه‌ریزی: سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش. گرایی نژاد، غلامرضا و رخساره، کاظم. تهران: مدرسه.
- احمدی رضایی، حسین و سادات ملکی، فائزه (۱۳۹۴). سیاست‌گذاری در آموزش عالی با رویکرد حکمرانی - خوب. تهران: مشکو دانش.

Ball, S. J. (2012). Politics and Policy Making in Education (RLE Edu D). Routledge.

Brown, D. J. (1990). *Decentralization and school-based management*. Philadelphia: Falmer.

سند چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران

نقشه جامع علمی کشور

سند راهبردی علم و فناوری کشور

سند تحول آموزش و پرورش

منابع فرعی:

قالی بور، رحمت الله و غلام پور آهنگر، ابراهیم (۱۳۸۹). فرایند سیاست‌گذاری عمومی در ایران. تهران: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

International Journal of Education Policy and Leadership
Leadership and Policy in Schools

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): تغییر و نوآوری آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Change and Innovation in Education

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: تخصصی

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

آشنایی با رویکردها، چهارچوب‌ها و فرایند رهبری تغییر، تحول و نوآوری در سازمان‌های آموزشی و تعمیق نقش رهبران در تغییر و تحول سیاست‌های آموزشی

اهداف ویژه درس:

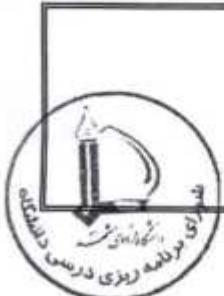
- ضرورت تغییر و تحول در سازمان‌های آموزشی را در ارتباط با تغییرات و تحولات جهانی و ملی می‌شناسد.
- نیروها و عوامل مؤثر در ایجاد تغییر در سازمان‌های آموزشی را در دو سطح ملی و بین‌المللی تحلیل می‌کند.
- راهبردهای موفق پیاده‌سازی تغییر سازمانی را می‌شناسد.
- نقش رهبران آموزشی را در فرایند هدایت تغییر می‌شناسد.
- کاربرد رویکردها و الگوهای نظری تغییر سازمانی را برای مسئله بهبود یادگیری در یک سازمان آموزشی را می‌داند.
- سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی را از منظر رویکردهای تغییر و نوآوری تحلیل می‌کند.
- راهبردهای مقاومت در برابر تغییر و نوآوری را می‌شناسد.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- درک ضرورت تغییر و تحول در سازمان‌های آموزشی بهویژه آموزش و پرورش
- ارائه یک الگوی تغییر در مدرسه و طراحی راهبردهای پیاده‌سازی آن در عمل
- شناسایی نیروهای مؤثر در تغییر و نوآوری در سطح مدرسه و راهبردهای موجهه با آن

سرفصل درس:

- تحولات جهانی و نسبت آن با تغییر و تحول در نظام‌های آموزشی
- مفاهیم تغییر، تحول و نوآوری در سازمان و نسبت آن‌ها با یکدیگر
- رویکردها و الگوهای هدایت تغییر و تحول در سازمان

- مقاومت در برابر تغییر و نوآوری و راهبردهای موجهه با آن
- نقش و کارکردهای رهبران در فرایند تغییر و تحول سازمانی
- نوآوری در مدیریت فرایند آموزش و یادگیری
- نوآوری در فرایند حل مسئله و بهبود مستمر برنامه‌های آموزشی
- رهبری فرایند آموزش و یادگیری با رویکرد کارآفرینی

روش یاددهی - یادگیری:

تلفیقی از روش سخنرانی، پرسش و پاسخ، مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس به ویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات مورد نظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

پیوژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	نوشتاری:٪۴۰ عملکردی: -	٪۲۰	٪۴۰

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

منابع اصلی:

ساکی، رضا (۱۳۸۰). تغییر و نوآوری در سازمان و مدیریت آموزشی: چکیده مقالات هماشش تغییر و نوآوری در سازمان و مدیریت. تهران: پژوهشکده تعلیم و تربیت

Burke, W. W. (2013). *Organization change: Theory and practice*. Sage Publications.

Wagner, T., & Kegan, R. (2006). *Change leadership: A practical guide for transforming our schools*. New York: Wiley.

Hall, G., & Hord, S. (2001). *Implementing change: Patterns, principles, and potholes*. Boston: Allyn & Bacon.

Hallinger, P. (2010). Leading educational change: Reflections on the practice of instructional and transformational leadership. *APCLC Monograph Series*, 1, 2-37.

Hallinger, P. (2003). Leading Educational Change: Reflections on the practice of instructional and transformational leadership. *Cambridge Journal of Education*, 33(3), 329-351.

منابع فرعی:

- Fullan, M. (2001). *Leading in a culture of change*. San Francisco, CA: Jossey-Bass Inc.
- Fullan, M. (2006). *The development of transformational leaders for educational decentralization*. Toronto, Canada: Michael Fullan.
- Hall, G. & Hord, S. (2001). *Implementing change: Patterns, principles, and potholes*. Boston: Allyn & Bacon.
- Hallinger, P. (2003). Leading Educational Change: Reflections on the practice of instructional and transformational leadership. *Cambridge Journal of Education*, 33(3), 329-351.
- Hallinger, P. (2001). Leading educational change in East Asian schools. *International Studies in Educational Administration*, 29(2), 64-75.

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

School Effectiveness and School Improvement
Educational Administration Quarterly
Leadership Quarterly
Journal of Organizational Change Management
Journal of Organizational Change

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): رفتار سازمانی در سازمان‌های آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Organizational Behavior in Educational Organizations

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: اختیاری

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

معرفی مفاهیم، نظریه‌ها و انواع رفتارهای سازمانی و ایجاد توانایی تجزیه و تحلیل مسائل رفتاری موجود در سازمان‌های آموزشی در سطح فردی، گروهی و سازمانی.

اهداف ویژه درس:

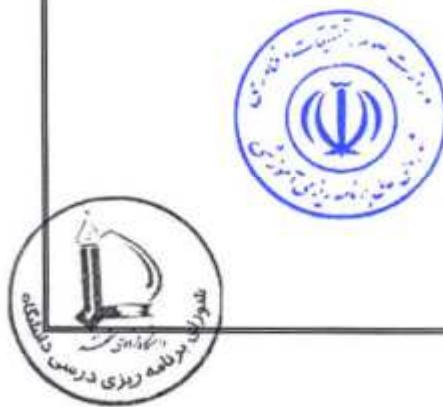
- رویکردها و چهارچوب‌های مختلف برای درک و تحلیل رفتار افراد در یک سازمان آموزشی را می‌شناسد.
- قادر به تجزیه و تحلیل اثرات ویژگی‌های فردی، تعامل گروه و ساختار سازمانی بر رفتار افراد در سازمان می‌باشد.
- نمونه‌های رفتار سازمانی قابل مطالعه در سازمان‌های آموزشی را شناسایی و تحلیل می‌کند.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی درک چیزی و چرایی بروز رفتار افراد در سازمان در سطوح مختلف
- توانایی شناسایی و تحلیل انواع رفتارهای سازمانی در چهارچوب رویکردهای مختلف
- توانایی چگونگی مدیریت رفتار سازمانی در سازمان‌های آموزشی

سرفصل درس:

- ادراک، نگرش و ارزش‌ها و تأثیر آن بر تصمیمات فردی مدیران آموزشی
- انگیزش و تأثیر انتظارات بر عملکرد شغلی معلمان و سایر منابع انسانی سازمان آموزشی
- توسعه تفکر انتقادی، خلاق و حل مسئله در فرایند تصمیم‌گیری آموزشی
- ارتباط اثربخش و هوش هیجانی در تعاملات بین فردی و گروهی
- جاگاه گروه و پویایی‌های گروهی در بهبود عملکرد سازمان‌های آموزشی
- مهارت تیم‌سازی و الگوی کار تیمی اثربخش در سازمان آموزشی/مدرسه
- مدیریت تعارض در سازمان‌های آموزشی

- رفتار سیاسی و انواع بازی‌های سیاسی در سازمان‌های آموزشی
- مسئولیت‌پذیری اجتماعی سازمان آموزشی/مدرسه

روش یاددهی - یادگیری:

تلفیقی از روش سخنرانی، مطالعه کاوی و مشارکت فردی در بحث‌های کلاس بهویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات مورد نظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
۲۰٪	نوشتاری:٪۴۰	۲۰٪	۲۰٪
	عملکردی:-		

تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

- آونز، رابرت (۱۳۸۱). رفتار سازمانی در سازمان‌های آموزشی، ترجمه قربانعلی سلیمی، اصفهان: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی خوارسگان.
- نیاز آذری، کیومرث (۱۳۹۰). رفتار و روابط انسانی در سازمان‌های آموزشی هزاره سوم. تهران: شیوه.
- مقیمی، سید محمد (۱۳۹۴). اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام. تهران: انتشارات راه دان.
- ساعچی، محمود (۱۳۹۳). مبانی رفتار سازمانی: رفتار و بهره‌وری سازمانی با نگرشی یومی. تهران: ویرایش.
- Hanson, E. M. (1996). *Educational Administration and Organizational Behavior*. Allyn & Bacon, A Simon & Schuster Company, 160 Gould Street, Needham Heights, MA 02194-2310.
- Owens, Robert, & Valesky, Thomas. (2007). *Organizational behavior in education*. Allyn & Bacon.
- McShane, S.L. & Von Glinow, M.A. (2010). Individual behavior, personality, and values. In *Organizational behavior: Emerging knowledge and practice for the real world, 5th Ed* (pp. 33-65). Boston, MA: McGraw-Hill Irwin.

منابع مطالعاتی:

بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): روش‌های پژوهش

عنوان درس (انگلیسی): Research Methods

عنوان پیش‌نیاز: آمار استنباطی

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: اختیاری

تعداد ساعت: ۶۴

نوع واحد: ۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی

تعداد واحد: ۳

اهداف کلی درس:

آشنایی با مفهوم پژوهش و مبانی نظری و فلسفی آن، انواع روش‌های پژوهش کمی و کیفی و آبخته و کسب مهارت‌های لازم جهت تهیه پیشنهاده پژوهش و نقد گزارش پژوهش‌های کمی و کیفی

اهداف ویژه درس:

- چیستی، چرایی و زیرساخت‌های نظری پژوهش را می‌شناسد.
- انواع روش‌های پژوهش کمی و کیفی و تفاوت‌های آن‌ها را می‌داند.
- قادر به انتخاب روش پژوهش مناسب با مسئله و سؤال پژوهش می‌باشد.
- انواع ابزار و روش‌های گردآوری و تحلیل داده‌ها و نمونه‌گیری در پژوهش‌های کمی و کیفی را می‌شناسد.
- انواع روش‌های کمی و کیفی مناسب با موضوعات مطالعه در حوزه رهبری و مدیریت آموزشی را می‌داند.
- روش پژوهش آبخته و انواع طرح‌های آن را می‌شناسد.
- قادر به نگارش پیشنهاده پژوهش به شیوه کمی و کیفی می‌باشد.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی درک رابطه پژوهش و توسعه نظریه در مطالعات رهبری و مدیریت آموزشی
- مهارت مسئله یابی و تبیین مسئله
- توانایی انتخاب روش پژوهش مناسب برای حل مسائل مختلف رهبری و مدیریت در سازمان‌های آموزشی
- مهارت در نمونه‌گیری و انتخاب حجم نمونه مناسب
- مهارت در گردآوری و تحلیل داده‌های کمی و کیفی با استفاده از ابزارهای مختلف
- توانایی نگارش پیشنهاده پژوهش کمی و کیفی

سرفصل درس:

- مفهوم و مبانی فلسفی و روش‌شناسی پژوهش کمی و کیفی
- مناقشه‌های پارادایمیک در روش‌های کمی و کیفی
- بازخوانی روش‌های پژوهش کمی (یمایشی، همبستگی، علی - مقایسه‌ای) در مدیریت آموزشی
- انواع روش‌های پژوهش کیفی (پدیدارشناسی، پژوهش موردنی، فو نگاری، اقدام پژوهی، پویش روایی)
- روش‌های گردآوری و تحلیل داده‌ها در پژوهش کمی و کیفی
- نمونه‌گیری در پژوهش کمی و کیفی
- اعتبارستجوی یافته‌ها در پژوهش کمی و کیفی
- پژوهش آمیخته
- نگارش پیشنهاده پژوهش کمی و کیفی
- ملاحظات اخلاقی در پژوهش و انتشار یافته‌های آن

روش یاددهی - یادگیری:

تل斐قی از روش سخراحتی، پرسش و پاسخ، کارگاهی به ویژه در فرایند نگارش پیشنهاده پژوهش

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
۲۰٪	نوشتاری: ۷۴۰ عملکردی: -	۲۰٪	۲۰٪

تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

گال، مردیت؛ بورگ، والتر؛ گال، جویس (۱۳۸۲). روش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی. ترجمه احمد رضا نصر و همکاران، تهران: سمت و دانشگاه شهید بهشتی.

کرسول، جان دبلیو (۱۳۹۱). طرح پژوهش: رویکردهای کیفی، کمی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش و مریم دانای طوسی. جهاد دانشگاهی، دانشگاه علامه طباطبائی.

بازرگان هرندي، عباس (۱۳۸۹). مقدمه‌ای بر روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته رویکردهای متداول و علوم رفتاری. تهران انتشارات دیدار.

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

مشخصات درس

عنوان درس (فارسی): جنبه‌های حقوقی مدیریت آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Legal Aspects of Educational Administration

عنوان پیش‌نیاز:

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: اختیاری

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

آشنایی با ابعاد مختلف حقوقی مدیریت آموزشی در سطوح مختلف نظام‌های آموزشی به صورت کاربردی

اهداف ویژه درس:

- حق آموزش و جایگاه آموزش را در اسناد و قوانین کشور می‌داند.
- حقوق متقابل دانش‌آموزان (دانشجویان)، والدین، معلمان (اساتید)، کارکنان و مدیران را می‌داند.
- قوانين مدرسه (دانشگاه) در قبال حقوق و مسئولیت‌های مدیریت آموزشی را می‌شناسد.
- مسائل حقوقی پیش روی مدیران آموزشی را شناسایی و تحلیل می‌کند.
- نقش قوانین و حقوق در سیاست‌گذاری آموزشی را تبیین می‌کند.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- سلط بر قوانین و مسائل جاری مدرسه و دانشگاه
- مطلع از حقوق متقابل افراد
- آشنا با نحوه قانون‌گذاری در نظام‌های آموزشی

سرفصل درس:

- مفهوم حق، مسئولیت و قانون
- جایگاه آموزش در قانون اساسی
- حقوق متقابل دانش‌آموزان (دانشجویان)، والدین، معلمان (اساتید)، کارکنان و مدیران در اسلام و قوانین داخلی و بین‌المللی
- قانون‌گذاری در نظام‌های آموزشی

• قوانین حاکم بر مدرسه (دانشگاه)

• قانون تأسیس مؤسسات و مراکز آموزشی غیردولتی

• قوانین و مقررات مالی در سطوح نظامهای آموزشی

• سیاستهای حاکم بر نظامهای آموزشی مبتنی بر قوانین و حقوق افراد

• مسائل جاری در نظامهای آموزشی

روش یاددهی - یادگیری:

تلفیقی از روش سخنرانی، پرسش و پاسخ، مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس به ویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات موردنظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

بروژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	نوشتاری:٪۴۰	٪۲۰	٪۴۰
	عملکردی: -		

تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

منابع اصلی:

رساله حقوق امام سجاد علیه السلام

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

صفی، احمد (۱۳۹۴). سازمان و قوانین آموزش و پرورش ایران. تهران: سمت.

هاشمی، سید شمس الدین (۱۳۹۱). مؤسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی نمجموعه قوانین مقررات و آینه‌های آموزش عالی. تهران: موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

منابع فرعی:

Claude Durand-Prinborgne (2002). *The Legal Aspects of Educational Planning and Administration*. International Institute for Educational Planning. 9280312030, 9789280312034.

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): اخلاق حرفه‌ای رهبران آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Ethics for Educational Leaders

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: اختیاری

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

ارتقای سطح آگاهی و نگرش دانشجو نسبت به رفتارهای اخلاقی رهبران و مدیران در سازمان‌های آموزشی و مهارت در تدوین منشور اخلاقی سازمان

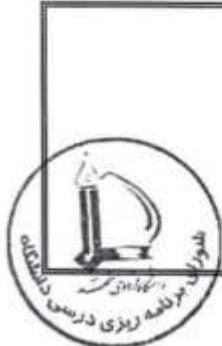
اهداف ویژه درس:

- جایگاه اخلاق در مدیریت و رهبری آموزشی را می‌داند.
- رفتارهای اخلاقی رهبران و مدیران در سازمان‌های آموزشی را تحلیل می‌کند.
- حقوق دانش‌آموزان (دانشجویان) و معلمان (اساتید) را می‌داند.
- اثرات سیاست‌ها و قوانین بر مسائل اخلاقی را تحلیل می‌کند.
- منشورهای اخلاقی و نحوه تدوین آن را می‌داند.
- مسائل اخلاقی جاری در نظام‌های آموزشی را می‌شناسد و تحلیل می‌کند.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- تسلط بر رفتارهای اخلاقی موردنیاز رهبران و مدیران آموزشی
- متخلق به اخلاق اسلامی
- توانمند در تدوین منشور اخلاقی در سازمان‌های آموزشی

سرفصل درس:

- مفاهیم رفتار اخلاقی در سازمان، اخلاق کاری و اخلاق حرفه‌ای
- اخلاق و جهانی شدن و نقش اخلاق در تغییرات جهانی
- حقوق دانش‌آموزان (دانشجویان) و معلمان (اساتید)
- نظام ارزشی در مدیریت سازمان: رهبری در سیستم مدیریتی مبتنی بر ارزش

- فرهنگ سازمانی و ارزش‌های فرهنگی حاکم بر سازمان آموزشی/مدرسه
- خودشیفتگی مدیران و مهارت کنترل آن در موقعیت تصمیم‌گیری آموزشی
- ارزش‌های اخلاقی مؤثر در سلامت سازمان آموزشی/مدرسه
- فضائل اخلاقی مدیران و رهبران آموزشی
- ترسیم منشور اخلاقی و حقوق شهروندی در سازمان‌های آموزشی ایران
- ارائه الگوهای رهبری اخلاقی سازگار با سازمان‌های آموزشی ایران
- آشنایی با معلمان اخلاق دوران معاصر

روش یاددهی - یادگیری:

تل斐قی از روش سخنرانی، مورد کاوی رفتار اخلاقی و حضور در یک جلسه درس اخلاق اساتید اخلاق، مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس بهویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات موردنظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	نوشتاری: ۴۰٪ عملکردی: -	۲۰٪	۴۰٪

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

منابع اصلی:

غلامیان، مجید (۱۳۹۰). مدیریت و اخلاق اسلامی. قم: انتشارات دلفام.

جوادی آملی، عبدالله (۱۳۶۶). اخلاقی کارگزاران در حکومت اسلامی. تهران: مرکز نشر فرهنگی رجاء.

امیری، علی نقی (۱۳۵۴). الگوی اداره در نهج البلاغه. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

عهدنامه علی (ع) به مالک اشتر (نامه ۵۳ نهج البلاغه)

Shapiro, J. P., & Stefkovich, J. A. (2016). *Ethical leadership and decision making in education: Applying theoretical perspectives to complex dilemmas*. Routledge.

Begley, P. T., & Johansson, O. (Eds.). (2006). *The ethical dimensions of school leadership* (Vol. 1). Springer Science & Business Media.

منابع فرعی:

نامه ۳۱ نهج البلاغه (نامه امام علی علیه السلام به امام حسن علیه السلام)

ترجمه و تفسیر دعای مکارم الاخلاق

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): رهبری مدرسه خودگردان

عنوان درس (انگلیسی): Leading the Self-Managing School

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: اختیاری

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

- آشنایی با نقش، کارکردها و مهارت‌های رهبری در یک مدرسه اثربخش با تمرکز بر نحوه تأمین و تخصیص منابع انسانی و مالی و بودجه‌بندی.
- درک و استفاده از سازوکارهای تخصیص منابع بهمنظور فراهم نمودن محیط یادگیری اثربخش و با کیفیت عالی

اهداف ویژه درس:

- مفاهیم رهبری مدرسه، مدرسه اثربخش، مدرسه خودگردان و خود راهبر را می‌شناسد.
- منابع تأمین مالی اعم از دولتی و غیردولتی را می‌شناسد.
- الگوها و سازوکارهای گوناگون تخصیص منابع انسانی و مالی را می‌داند.
- راهکارهای توسعه منابع مالی در آموزش و پرورش را می‌داند.
- روند بودجه‌بندی را می‌داند و قادر به تدوین یک برنامه بودجه برای مدرسه می‌باشد.
- مدیریت بحران مالی و شیوه‌های تأمین مالی برنامه‌های آموزشی در شرایط بحران را می‌داند.
- تنوع هزینه‌های مدرسه و روش‌های کنترل هزینه را می‌داند و قادر به تجزیه و تحلیل گزارش‌های مالی می‌باشد.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- شناخت روند تحولی رویکردهای رهبری و مدیریت مدرسه بهویژه رویکرد ساختارزدایی مدرسه
- شناخت الگوهای تخصیص منابع در مدارس خودگردان و توانایی کاربرد آن در یک موقعیت مدرسه
- شناخت راهکارهای توسعه منابع مالی در آموزش و پرورش
- توانایی تدوین برنامه بودجه یک مدرسه و پیش‌بینی هزینه‌ها و درآمدها

سرفصل درس:

- مفاهیم رهبری مدرسه، مدرسه اثربخش، مدرسه خودگردان و خود راهبر

- راهکارهای توسعه منابع مالی در آموزش و پرورش
- الگوها و روش‌های تخصیص منابع (انسانی و مالی) در سازمان‌های آموزشی
- پیش‌بینی نیازهای مالی و تهیه و تدوین بودجه
- شناخت منابع دولتی و غیردولتی و راهکارهای تأمین مالی برنامه‌های آموزشی
- شناخت انواع هزینه‌های آموزشی، کنترل و مدیریت آنها در سازمان آموزشی / مدرسه
- گزارش دهی مالی و الزامات و استانداردهای آنها
- تجزیه و تحلیل گزارش‌ها و صورت‌های مالی سازمان آموزشی / مدرسه

روش یاددهی - یادگیری:

تل斐قی از روش سخنرانی، موردنگاری و مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس به ویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات موردنظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ازدشیابی مستمر
۲۰٪	نوشتاری: ۷۴۰ عملکردی: -	۲۰٪	۲۰٪

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

منابع اصلی:

مورفی، جوزف؛ کریمی، فرهاد (۱۳۸۲). مدیریت مبتنی بر مدرسه؛ به متزله اصلاح مدرسه بررسی وضع موجود. پژوهشنگانه تعلیم و تربیت.

متولی، محمود؛ آهنگیان، محمدرضا (۱۳۹۴). اقتصاد آموزش و پرورش. تهران: سمت.

صالحی، داود (۱۳۹۳). مبانی امور مالی و بودجه (در آموزش و پرورش). تهران: سمت.

منابع فرعی:

Mok, Ka-Ho & Tan, Jason (2004) *Globalization and Marketization in Education: A Comparative Analysis of Hong Kong and Singapore*. Edward Elgar Publishing.

Caldwell, B. J., & Spinks, J. M. (2013). *Leading the Self-Transforming School*. Centre For Strategic Education.

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir
بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com
پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): آمار استنباطی

عنوان درس (انگلیسی): Inferential Statistics

نوع درس: اختیاری

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

اهداف کلی درس:

آشنایی با انواع روش‌های آماری پارامتریک و ناپارامتریک و کاربرد نرم‌افزارهای آماری مناسب در مطالعات رهبری و مدیریت آموزشی

اهداف ویژه درس:

آشنایی با مفاهیم اصلی، اهداف و قلمرو موضوعی آمار استنباطی و توانایی یادگیرنده‌ها در انتخاب آزمون آماری بهمنظور فرضیه آزمایی و برآورد آماری و قابلیت تفسیر نتایج آماری

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- شناخت مفاهیم اصلی در فرضیه آزمایی و برآورد

- انتخاب آزمون آماری مناسب برای فرضیه آزمایی

- توانایی تحلیل نتایج حاصل از اجرای آزمون‌های آماری

- آشنایی با شوه ورود و ویرایش داده‌ها به نرم‌افزار و اجرای آزمون و تفسیر نتایج در یک نرم‌افزار آماری (با تأکید بر

(SPSS نرم‌افزار

سرفصل درس:

• مروری بر مفاهیم اصلی آمار استنباطی: فرضیه آزمایی، آزمون‌های یک دامنه و دو دامنه، قضیه حد مرکزی، خطای نوع اول و دوم و توان آزمون، برآورد

• انواع آزمون‌های پارامتریک (تحلیل واریانس چندعاملی، تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر، تحلیل کوواریانس، رگرسیون ساده و چندگانه)

• انواع آزمون‌های ناپارامتریک (یومان ویتنی، ویلکاکسون، مک‌نمار، فریدمن، مجذور خنی چند متغیره، کولمگروف اسپیرونف، کروسکال والیس)

• نحوه کاربرد نرم افزارهای آماری در تحلیل داده های کمی

• حجم نمونه و برآورد آن

روش یاددهی - یادگیری:

سخنرانی، انجام پروژه، مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث های کلاس به ویژه موضوعاتی که نیازمند حل تمرین و ارائه آن در کلاس درس می باشد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
٪ ۲۰	نوشتاری: ٪ ۲۰	٪ ۲۰	٪ ۲۰
	عملکردی: ٪ ۲۰		

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

منابع اصلی:

شیولسون، ریچارد (۱۳۹۰). استدلال آماری در علوم رفتاری: استباط آماری. ترجمه علیرضا کیامنش. جهاد دانشگاهی، دانشگاه علامه طباطبائی.

هومن، حیدر علی (۱۳۸۸). استباط آماری در پژوهش رفتاری. تهران: سمت.

حسن زاده، رمضان؛ مدادح، محمد تقی (۱۳۸۸). روش های آماری در علوم رفتاری (آمار توصیفی و آمار استباطی). انتشارات ویرایش لاورنس، س. میرز؛ گامست، گلن؛ گارینو، ا.جی. (۱۳۹۱). پژوهش چند متغیری کاربردی (طرح و تفسیر). انتشارات رشد.

منابع فرعی:

بریس، نیکلا؛ کمپ، ریچارد؛ سلیگار، رز مری (۱۳۹۴). تحلیل داده های روانشناسی با برنامه SPSS. خدیجه علی آبادی و علی صمدی. ویرایش سوم. نشر دوران.

گودرزی، سعید (۱۳۸۸). کاربرد آمار در علوم اجتماعی همراه با دستورات SPSS و نحوه تفسیر خروجی ها. انتشارات جامعه شناسان.

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): مدیریت دانایی در سازمان‌های آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Knowledge Management in Education

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: اختیاری

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم، رویکردها و الگوهای نظری، فرایندها و راهبردهای مدیریت دانایی و تحلیل آن در بستر سازمان‌های آموزشی

اهداف ویژه درس:

- مفهوم دانایی و مفاهیم مرتبط با آن را تعریف می‌کند.
- نسبت بین دانش و توسعه در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را تحلیل می‌کند.
- چیزی و چرایی مدیریت دانایی در سازمان‌های آموزشی را می‌داند.
- رویکردهای حاکم بر فضای فکری مدیریت دانایی را در جهت دهنی الگوهای پیاده‌سازی آن می‌شناسد.
- اصول، راهبردها و سازوکارهای اجرایی مدیریت دانایی را می‌داند.
- ویژگی‌های سازمان‌های یادگیرنده و دانایی محور را تمیز می‌دهد و نسبت آن‌ها را با یکدیگر می‌داند.
- کاربرست زیرساخت‌های استقرار نظام جامع مدیریت دانایی در سازمان‌های آموزشی را می‌داند.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- شناخت ماهیت، اهداف و ضرورت‌های مدیریت دانایی در سازمان‌های آموزشی کشور
- درک نقش آموزش و یادگیری در توسعه جامعه و اقتصاد مبتنی بر دانایی
- تبیین الگوهای مختلف مدیریت دانایی و دستیابی به الگوی مناسب برای سازمان آموزشی /مدارس کشور
- تحلیل عوامل مؤثر در پیاده‌سازی موفقیت‌آمیز مدیریت دانایی و طراحی زیرساخت‌های متناسب با سازمان آموزشی /مدارس کشور

سرفصل درس:

- آشنایی با مفاهیم جامعه، اقتصاد و سازمان دانش‌بنیان

- زنجیره ارزشی دانش: Data, Information, Knowledge, Wisdom
- رویکردهای حاکم بر فضای فکری و عملی مدیریت دانایی
- چهارچوب و الگوهای نظری مدیریت دانایی در سازمان
- اصول، راهبردها و سازوکارهای مدیریت دانایی
- ویژگی‌های سازمان‌های یادگیرنده و دانایی محور
- زیرساخت‌های استقرار نظام جامع مدیریت دانایی
- دلالت‌ها و کاربردهای سیستم‌های مدیریت دانایی در سازمان آموزشی/مدرسه

روش یاددهی - یادگیری:

تلقیقی از روش سخنرانی، مورد کاوی و مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس به ویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات موردنظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	نوشتاری: ۴۰٪	۲۰٪	۴۰٪
	عملکردی: -		

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

منابع اصلی:

سالیز، ادوارد؛ جوتز، گری (۱۳۸۷). مدیریت دانش در سازمان‌های آموزشی. ترجمه محمدرضا آهنچیان و رضوان حسینقلی زاده، تهران: انتشارات پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش.

منابع فرعی:

رمضان، مجید؛ حسنوی، رضا (۱۳۹۰). بهره‌وری دانش در سازمان‌های دانشی. تهران: آتنی نگر.

Earl, M. (2001). Knowledge management strategies: Toward a taxonomy. *J. of Management Information Systems*, 18(1), 215-242.

Hargreaves, D. H. (1999). The knowledge-creating school. *British journal of educational studies*, 47(2), 122-144.

Zack, M. H. (1999). Developing a knowledge strategy. *California management review*, 41(3), 125-145.

Thambi, M., & O'Toole, P. (2012). Applying a knowledge management taxonomy to secondary schools. *School Leadership & Management*, 32(1), 91-102.

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): هوشمندسازی در سازمان‌های آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Smart in Educational Organizations

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: اختیاری

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

آشنایی با نقش، کارکردها و مهارت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در سازمان آموزشی/مدرسه با هدف بهبود فرایند آموزش و یادگیری و بهره‌مندی از قابلیت‌های یادگیری به شیوه الکترونیکی و مجازی

اهداف ویژه درس:

- مفاهیم یادگیری الکترونیکی و آموزش الکترونیکی را می‌شناسد.
- مفاهیم و الگوهای نظری طراحی سازمان آموزشی/مدرسه هوشمند، الکترونیکی و مجازی را می‌شناسد.
- ضرورت و اهمیت کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات را در فرایند یاددهی- یادگیری می‌داند.
- کاربرد مؤثر فناوری اطلاعات و ارتباطات را در بهبود آموزش و یادگیری فراگیران می‌شناسد.
- کاربرد مؤثر انواع فناوری اطلاعات و ارتباطات را در پشتیبانی اداره امور سازمان آموزشی/مدرسه می‌شناسد.
- جنبه‌های حقوقی و اخلاقی کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات را می‌داند.

توازنی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- شناخت الگوهای طراحی سازمان آموزشی/مدرسه الکترونیکی و هوشمند
- شناخت انواع فناوری‌های پشتیبان مدیریت امور آموزشی و اداری سازمان آموزشی/مدرسه
- اصول و قواعد اخلاقی و حقوقی کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات را راهنمای عمل قرار می‌دهد.

سرفصل درس:

- مفاهیم آموزش الکترونیکی، یادگیری الکترونیکی
- نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرایند آموزشی و یادگیری بر مبنای رویکردها و نظریه‌های یادگیری (رفتار گرایی، شناخت گرایی و سازنده گرایی)
- مفهوم و ماهیت سازمان آموزشی/مدرسه الکترونیکی و هوشمند

- سیاست‌ها، راهبردها و فرایندهای هوشمندسازی سازمان آموزشی/مدرسه
- چهارچوب‌ها و الگوهای طراحی عناصر سازمان آموزشی/مدرسه الکترونیکی و هوشمند
- انواع فناوری‌ها و ابزارهای طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه آموزشی و یادگیری الکترونیکی
- انواع فناوری‌ها و ابزارهای پشتیبان برنامه آموزشی و یادگیری الکترونیکی
- ملاحظات اخلاقی و حقوقی کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در مدیریت آموزشی

روش یاددهی - یادگیری:

تلفیقی از روش سخنرانی، مورد کاوی و مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس به ویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات موردنظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
۲۰٪	نوشتاری: %۳۰	۲۰٪	۳۰٪
	عملکردی: -		

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

منابع اصلی:

اندرسون، تری؛ الومی، فتحی (۱۳۸۶). یادگیری الکترونیکی از تئوری تا عمل. ترجمه عشرت زمانی و امین عظیمی. تهران: موسسه توسعه فناوری اطلاعات آموزشی مدارس هوشمند.

پلکروم، ویلم؛ نانسی، لو (۱۳۹۱). فناوری اطلاعات و ارتباطات در تعلیم و تربیت جهان: روندها، مسائل و چشم‌اندازها. ترجمه احمد رضا نصر، سوزان شهباز، هدایت الله اعتمادزاده (دریکونندی)، تهران: آیین.

موسوی پناه، سید مسلم (۱۳۹۲). تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر یادگیری. نشر به اندیشان.

Zucker, A. A. (2008). *Transforming Schools with Technology: How Smart Use of Digital Tools Helps Achieve Six Key Education Goals*. Harvard Education Press. 8 Story Street First Floor, Cambridge, MA 02138.

منابع فرعی:

آصفی امشی، رحیم (۱۳۸۸). شاخص‌های کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش و پرورش ایران و جهان. تهران: نویسندگان.

Yuen, A. H., Law, N., & Wong, K. C. (2003). ICT implementation and school leadership: Case studies of ICT integration in teaching and learning. *Journal of Educational Administration*, 41(2), 158-170.

Coles, M., & Southworth, G. (2004). *Developing Leadership: Creating the Schools Of Tomorrow: Creating the Schools of Tomorrow*. McGraw-Hill Education (UK).

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): ارزشیابی برنامه‌های آموزشی

عنوان درس (انگلیسی): Evaluation of Educational Programmes

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

نوع درس: اختیاری

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

آشنایی با مفهوم ارزشیابی، ماهیت ارزشیابی برنامه‌های آموزشی، رویکردها و الگوهای ناظر به آن و نیز ایجاد شایستگی اجرای ارزشیابی برنامه‌های آموزشی

اهداف ویژه درس:

- مفاهیم ارزشیابی و ارزشیابی برنامه‌های آموزشی را می‌شناسد.
- ضرورت و اهمیت ارزشیابی برنامه‌های آموزشی را در فرایند سیاست‌گذاری آموزشی می‌داند.
- انواع رویکردها و الگوهای نظری ارزشیابی برنامه‌های آموزشی را می‌داند.
- کاربرد مؤثر الگوها و روش‌های ارزشیابی را در بهبود برنامه‌ها و سیاست‌های آموزشی در ک می‌کند.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس بروز می‌دهد:

- شناخت انواع الگوهای ارزشیابی برنامه‌های و سیاست‌های آموزشی
- توانایی ارزشیابی انواع برنامه‌های آموزشی

سرفصل درس:

	<ul style="list-style-type: none"> • مفهوم شناسی ارزشیابی • مقایسه ارزشیابی و پژوهش • رویکردهای گوناگون ارزشیابی آموزشی • رویکرد هدف مدار: الگوی تایلر، الگوی هاماند، الگوی مستقبل و مایکل، الگوی پروس، الگوی پاتریک • رویکرد مدیریت گر: الگوی سیپ و الگوی دانشگاه UCLA • رویکرد مبتنی بر نظر متخصصان: نقادی و خبرگی آموزشی و اعتباریخشی • رویکرد طیعت‌گرایانه و مشارکتی: الگوی استیک و الگوی لینکلن و گویا

- رویکرد مبتنی بر مصرف کننده
- فرا ارزشیابی: استانداردهای ارزشیابی برنامه و استانداردهای ارزشیابی عملکرد

روش یاددهی - یادگیری:

تلفیقی از روش سخنرانی، مورد کاوی و مشارکت فردی و گروهی دانشجویان در بحث‌های کلاس به ویژه برای موضوعاتی که نیازمند مطالعه و مرور مقالات موردنظر و ارائه آن در کلاس درس می‌باشد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	نوشتاری: %۴۰	۲۰٪	۴۰٪
	عملکردی: -		

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

بازرگان، عباس (۱۳۸۹). ارزشیابی آموزشی: مفاهیم، الگوها و فرایند عملیاتی. تهران: سمت.

Fitzpatrick, J., Sanders, J. and Worthen, B. (2011). *Program Evaluation: Alternative approaches and practical guidelines*. London: Longman

Kirkpatrick, D. (2007). *Implementing the Four Levels*. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers

Holton, E. (2005). *Holton's Evaluation Model: New Evidence and Construct Elaborations*. Advances in Developing Human Resources. 7 (1). 37-54

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir

بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com

پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

مشخصات درس:

عنوان درس (فارسی): سینیار

عنوان درس (انگلیسی): Seminar

نوع درس: اختیاری

عنوان پیش‌نیاز: -

پیش‌نیاز دارد ندارد

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس:

شناخت و مرور نظام مند مبانی نظری و شواهد پژوهشی معطوف به موضوع پژوهش با هدف کسب آمادگی لازم جهت انجام پایان‌نامه

اهداف ویژه درس:

- براساس درک حاصل از مسائل موجود در حوزه رهبری آموزشی، قلمرو، موضوع و عنوان پژوهش را مشخص می‌نماید.
- با مرور نظام مند مبانی نظری و گردآوری شواهد پژوهشی مسئله مورد نظر را واکاوی می‌کند.
- قادر به ارائه یک چهارچوب مفهومی مشخص از موضوع مورد مطالعه می‌باشد.

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد:

- توانایی شناسایی مسائل و تمرکز بر یک مسئله محوری
- توانایی واکاوی ابعاد مسئله با رجوع به ادبیات و پیشینه نظری
- توانایی مرور شواهد پژوهشی مرتبط و ارائه یک چهارچوب مفهومی

سرفصل درس:

- رویکردهای مرور ادبیات
- مرور نظام مند شواهد پژوهش

روش یاددهی- یادگیری:

مشارکت فردی در بحث‌های کلاس و ارائه یک سینیار آموزشی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
۴۰٪	نوشتاری: -	-	۲۰٪
	عملکردی: ۶۰٪		

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

رایانه

فهرست منابع:

Hallinger, P. (2013).Conceptual framework for systematic reviews of research in educational leadership and management. *Journal of Educational Administration*, 51 (2), 126-149.

منابع مطالعاتی:

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران irandoc.ac.ir
بانک اطلاعات نشریات ایران magiran.com
پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی sid.ir

دانشگاه فردوسی مشهد

فصل چهارم:

ترم بندی دروس

ترم اول

پیش‌نیاز / هم نیاز	تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری		
-	۳	-	۳	نظریه‌های رهبری آموزشی	۱
-	۲	-	۲	تغییر و نوآوری آموزشی	۲
-	۲	-	۲	درس اختیاری	۳
-	۳-۲	-	۲-۳	درس اختیاری	۴

ترم دوم

پیش‌نیاز / هم نیاز	تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری		
-	۳	-	۳	فلسفه رهبری آموزشی	۱
-	۲	-	۲	رهبری یادگیری	۲
-	۳	-	۳	سیاست‌گذاری آموزشی	۳
-	۳-۲	-	۲-۳	درس اختیاری	۴

ترم سوم

پیش‌نیاز / هم نیاز	تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری		
-	۲	-	۲	درس اختیاری	۱
-	۲	-	۲	درس اختیاری	۲
-	۳	-	۳	درس اختیاری	۳
-	۳-۲	-	۲-۳	درس اختیاری	۴

